

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-I.431.1.16.2022

Warszawa, 23 maja 2022 r.

Pan
Jarosław Muchowski
Wójt Gminy Sońsk

Urząd Gminy Sońsk
ul. Ciechanowska 20
06-430 Sońsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Magdalena Boniewska oraz Janusz Masiak – inspektorzy wojewódzcy w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 14 do 23 lutego 2022 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Sońsk, z siedzibą przy ul. Ciechanowskiej 20.

Kontrolą objęto stan realizacji zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie prowadzenia ewidencji ludności w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 28 stycznia 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 13 kwietnia 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

W kontrolowanym okresie przyjęto 105 zgłoszeń pobytu stałego, 103 zgłoszenia pobytu czasowego, 23 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego, 24 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego oraz 38 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. Ponadto wydano z urzędu 105 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, 142 zaświadczenia zawierające odpis przetwarzanych danych wnioskodawcy

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

zawartych w rejestrze mieszkańców, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności³, 2 decyzje administracyjne w sprawach meldunkowych oraz 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych przez podmiot zobowiązany do korzystania z urządzeń teletransmisji danych.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły do organu zgłoszenia wyjazdu ani powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego i czasowego cudzoziemców, nie wydano decyzji administracyjnych o odmowie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i z rejestru PESEL.

Kontroli poddano 5 zgłoszeń pobytu stałego obywateli polskich, 5 zgłoszeń pobytu czasowego obywateli polskich, 5 zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, 5 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 5 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu czasowego obywateli polskich, 5 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały, 4 zaświadczenia zawierające dane wnioskodawcy przetwarzane w rejestrze mieszkańców, 4 wnioski o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL, 1 decyzję w sprawie meldunkowej oraz 2 postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania na wniosek o udostępnienie danych jednostkowych przez podmiot zobowiązany do korzystania z urządzeń teletransmisji danych.

Poddane kontroli zgłoszenia pobytu i wymeldowania zostały dokonane na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1-4 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁴. Wydane zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały były zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 7 ww. rozporządzenia i wydane zostały niezwłocznie, w każdym przypadku w dniu wpływu zgłoszenia.

Poddana badaniu decyzja w sprawie meldunkowej wydana została zgodnie z właściwością miejscową i rzeczową organu, zawierała wszystkie wymagane elementy określone w art. 107 k.p.a. oraz została doręczona za pokwitowaniem, ze wskazaniem daty doręczenia, zgodnie z wymogami

³ Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, ze zm.).

⁴ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. poz. 2411, ze zm.).

określonymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a.⁵. Za wydanie decyzji o wymeldowaniu pobrano opłatę skarbową w wysokości określonej w części I poz. 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁶.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty, określone w art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o ewidencji ludności. We wszystkich 4 badanych przypadkach, na podstawie art. 53 pkt 1 ustawy o ewidencji ludności, udostępnienie danych nastąpiło nieodpłatnie,.

Zaświadczenia zawierające odpis przetwarzanych danych, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności wydane zostały z zachowaniem terminu określonego w art. 217 § 3 k.p.a. oraz zawierały dane wyłącznie osoby zainteresowanej. Za wydanie zaświadczeń we wszystkich poddanych kontroli przypadkach pobrano opłaty skarbowe w wysokości określonej w części II pkt 2 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Przyjęcie 2 niekompletnych zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, niezawierających miejsca urodzenia. Działaniem takim naruszono wymogi określone w art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o ewidencji ludności oraz we wzorze formularza stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁷.
2. Udostępnienie w 4 zaświadczeniach wydanych w trybie art. 45 ustawy o ewidencji ludności danych wykraczających poza zakres żądania wnioskodawcy określony we wnioskach, tj. numeru PESEL, daty i miejsca urodzenia oraz imienia ojca. Należy wskazać, że organ jest związany żądaniem wnioskodawcy, a wydane zaświadczenie powinno być odzwierciedleniem tego żądania.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- a) wskazano niepełną podstawę prawną działania organu gminy we wszystkich poddanych kontroli odpowiedziach o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL, bowiem wskazano art. 46 ustawy o ewidencji ludności, bez uszczegółowienia

⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej: k.p.a.

⁶ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923, ze zm.).

⁷ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wójta Gminy Sońsk z 23.02.2022 r. „(...) Zgłoszenia są niekompletne z uwagi na przeoczenie”.

- jednostek redakcyjnych (ustępu, punktu). Podkreślić należy, że przez wskazanie podstawy prawnej należy rozumieć przywołanie konkretnego artykułu, ustępu, punktu, litery przepisu prawa, ponadto zaznaczyć należy, że organy administracji publicznej działają na podstawie i w granicach przepisów prawa. Zasadnym zatem jest, aby wskazana podstawa prawna działania organu była pełna;
- b) w 1 przypadku w zgłoszeniu pobytu stałego w rubryce dotyczącej kraju urodzenia wpisano „Polska”, natomiast w wydanym zaświadczeniu o zameldowaniu na pobyt stały jako miejsce urodzenia, wskazano miejscowość nie znajdującą się na terenie Polski, tj. „TRÁNGSUND-SKOGÁS”;
 - c) w treści zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego w poddanej kontroli sprawie o wymeldowanie, kierowanego do stron postępowania, nie zawarto pouczenia o obowiązku stron wynikającego z art. 41 k.p.a.⁸;
 - d) w protokołach przesłuchania świadków oraz strony, w poddanej kontroli sprawie o wymeldowanie, nie wskazano godziny oraz miejsca prowadzonych czynności przesłuchania. Zaniechaniem tym naruszono wymóg art. 68 § 1 k.p.a., zgodnie z którym *„Protokół sporządza się tak, aby z niego wynikało, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, kto i w jakim charakterze był przy tym obecny, co i w jaki sposób w wyniku czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby”*⁹;
 - e) w treści protokołów przesłuchania świadków i strony w sprawie o wymeldowanie, nie zawarto pouczenia o treści art. 83 § 1, 2 i 3 k.p.a., zgodnie z którym *„Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka, z wyjątkiem małżonka strony, wstępnych, zstępnych i rodzeństwa strony oraz jej powinowatych pierwszego stopnia, jak również osób pozostających ze stroną w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli (...)”. Należy zaznaczyć, że „Przed odebraniem zeznania organ administracji publicznej uprzedza świadka o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania oraz odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania”*. Informacja o ustnym pouczeniu świadków i strony nie została również odnotowana w treści protokołu.

⁸ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wójta Gminy Sońsk z 21.02.2022 r. *„W postępowaniu meldunkowym (...) nie zamieszczono informacji z art. 41 §1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, że w toku postępowania, strony oraz zmianie swego adresu z uwagi na omyłkę”*.

⁹ Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Wójta Gminy Sońsk z 21.02.2022 r. *„(...) nie wskazano godziny oraz miejsca prowadzonych czynności z uwagi na omyłkę. Jednocześnie zaznaczamy, że godzina oraz miejsca prowadzonych czynności zostały określone w wezwaniach i zawiadomieniach do przedmiotowych przesłuchań, a to są dokumenty kompatybilne z protokołem”*.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Pana Wójta do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Przyjmowania kompletnych zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, zawierających dane wskazane w art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy o ewidencji ludności oraz wzorze formularza stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego.
2. Udostępniania w zaświadczeniach wydanych w trybie art. 45 ustawy o ewidencji ludności danych niewykraczających poza zakres żądania wnioskodawcy określony we wnioskach.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- a) wskazywania pełnej podstawy prawnej w odpowiedziach na wnioski o udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL;
- b) weryfikacji poprawności przyjmowanych zgłoszeń pobytu stałego, w szczególności w zakresie wskazywania właściwego kraju urodzenia;
- c) wskazywania pouczenia o obowiązku stron, wynikającego z art. 41 k.p.a., w treści zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego;
- d) sporządzania protokołów przesłuchania świadka i strony zgodnie z wymogami określonymi w art. 68 § 1 k.p.a.;
- e) zawierania pouczenia o treści art. 83 § 1, 2 i 3 k.p.a. w protokołach przesłuchania świadków i stron w sprawie o wymeldowanie.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*Z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli*

